

Sentrale velferdspolitiske føringer.

psykisk helse og rus

Bakgrunn

- Styrende dokumenter, proposisjoner og stortingsmeldinger fra 1990
- Pågående strategier og satsninger
- Oppdragsbrev til kompetansesentrene
- Dialog med kommunene

Professor Helge Ramstad

- "Svikt i alle ledd"
- **"Må endres utenfra"**

Venstreforskyvningen

90% av dem som trenger behandling skal få dette på kommunalt nivå

Oppgavene vokser mer enn bevilgningene

- **Ny utfordring**
- **Ny oppgave skal prioriteres.**
- Mer ressurser (tid, økonomi, personell)
 - Vanlig krav
- Jobbe annerledes, økt effektivitet
 - Ledertanke (sterkere med større avstand til praksisfeltet)
- Fjerne mindre viktige oppgaver
 - Vanskelig, forsøkes omgått

- Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016–2020)
- Pakkeforløp (TSB og psykisk helse og rus)
- Overdosestrategi
- Strategi mot infeksiøs hepatitt
- Psykologer i kommunene
- Boligsosialt planarbeid
- Folkehelse
- Annet
 - Innrapportering av data
 - Digital hverdag

Pasientens helsetjeneste

- Helsetjenesten skal være:
 - Navigatører
 - Matroser
 - Los
 - Fagarbeidere
 - Kunnskapsrike
 - Pedagoger
 - Dykkere
 -

Individ OG struktur

Opptrappingsplanen

Medvirkning	28
Kompetanse	29
Tidlig innsats	33
Fra bekymring til handling	33
Barn og unge	34
Fysisk aktivitet	37
Kosthold	37
Eldre og rus	38
Lavterskel tiltak og skadereduksjon	39
Arbeidslivet som arena for inkludering og rusmiddel- forebygging	39
Spillproblemer	40

Opptrappingsplanen

Kriminalitetsforebygging	41
Behandling	43
Kommunene – en nøkkelrolle	43
Etablering og utvikling av samarbeidsmodeller og nye arbeidsmetoder	44
Pårørende	46
Frivillige og ideelle	48
Tverrfaglig spesialisert behandling (TSB)	49
Somatisk og psykisk helse	51
Vold og traumer	52
Alternative straffereaksjoner og straffegjennomføringsformer	53

Oppfølgingstjenester og ettervern	57
Oppfølging av samhandlings- reformen	57
Arbeid og aktivitet	59
Bolig	62
Oppfølgingstjenester og praktisk bistand	63
Overganger – forhindre glippsoner	64

Opptrappingsplanen

- ...kommunene tilby forsterket rehabilitering- /og behandlingstilbud i døgninstitusjon
- kommunale akuttdøgnplasser
- Ambulante tjenester (spesialist)helsetjeneste
- Forebygging
 - Planarbeid
 - Gjennomføringskunnskap
 - Overdosedødsfall
 - Pårørende
 - Skadereduksjon
 - Arbeidsinkludering
 - Folkehelse
 - Rehabilitering (habilitering)

ROP- retningslinjen

Basis- kompetanse	<ul style="list-style-type: none">▪ Kartlegging med:<ul style="list-style-type: none">▪ CAGE eller AUDIT for alkohollidelse▪ DUDIT for stofflidelse▪ SATS, DUDIT-E og Alkohol-E for motivasjon ▪ Kartlegging med MINI SCREEN for ikke-psykotiske lidelser▪ SCL-10 for kartlegging av angst og depresjon▪ Klinisk psykiatrisk vurdering hos fastlege▪ Somatisk utredning hos fastlege▪ Vurdere risiko for selvmord▪ Psykososial utredning▪ Kartlegging i Kvalifiseringsprogrammet▪ Motiverende intervju
Tilleggs- kompetanse	<ul style="list-style-type: none">▪ Kartlegging av psykisk lidelse med MINI, MINI PLUS eller ASRS 6 og bruk av Europ ASI for kartlegging av psykososiale forhold▪ Vurdering av fare for voldelig atferd

BRUKERTILFREDSHETSEVALUERING 2017

av kommunale tjenester for personer med rusproblem

Kompetansesenter rus – Midt-Norge, Klinikk for rus- og avhengighetsmedisin, St. Olavs Hospital

Rom for forbedring –

Presentasjon for rus og psykiskhelserådgivere
Stavanger 13. november 2018.
Ved Avdelingssjef Trond Ljøkjell
KoRus Midt Norge.

Har fått praktisk hjelp fra tjenestene til... (prosentandel)

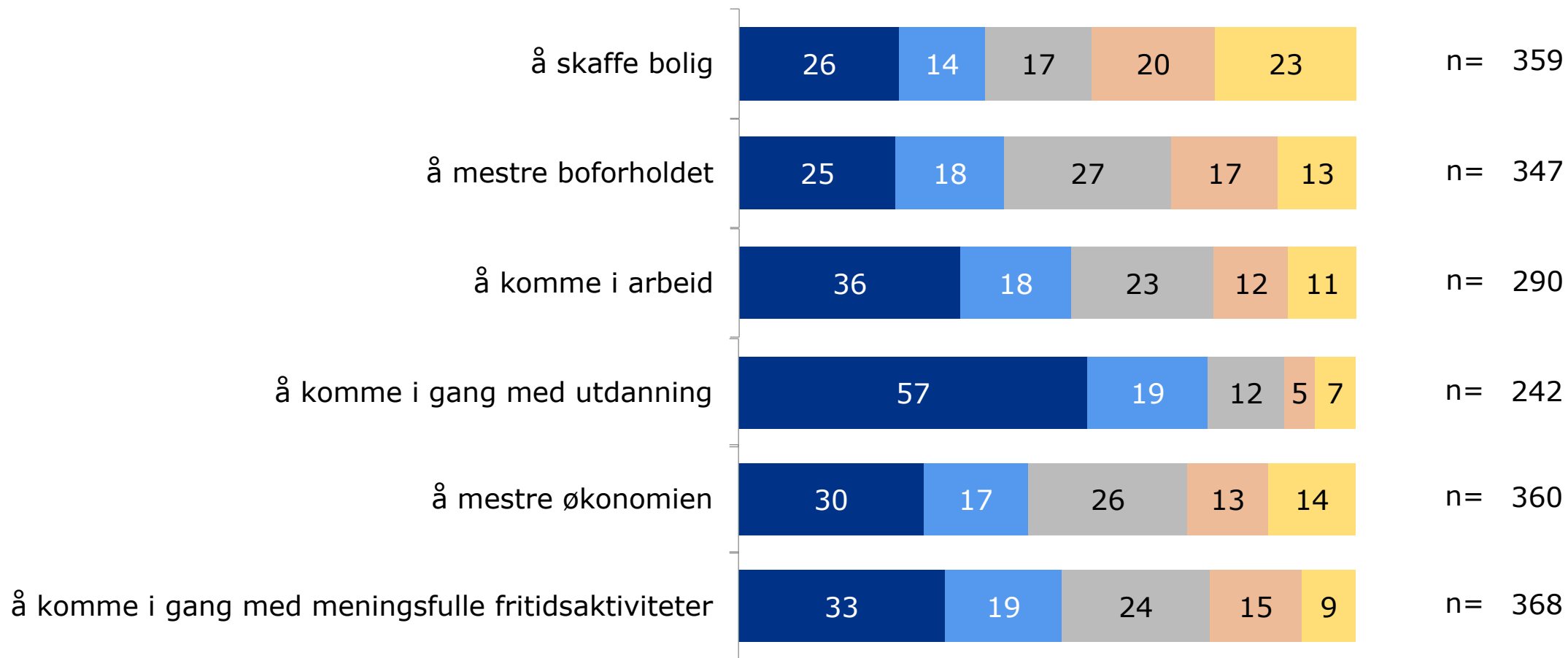
■ ikke i det hele tatt

■ i liten grad

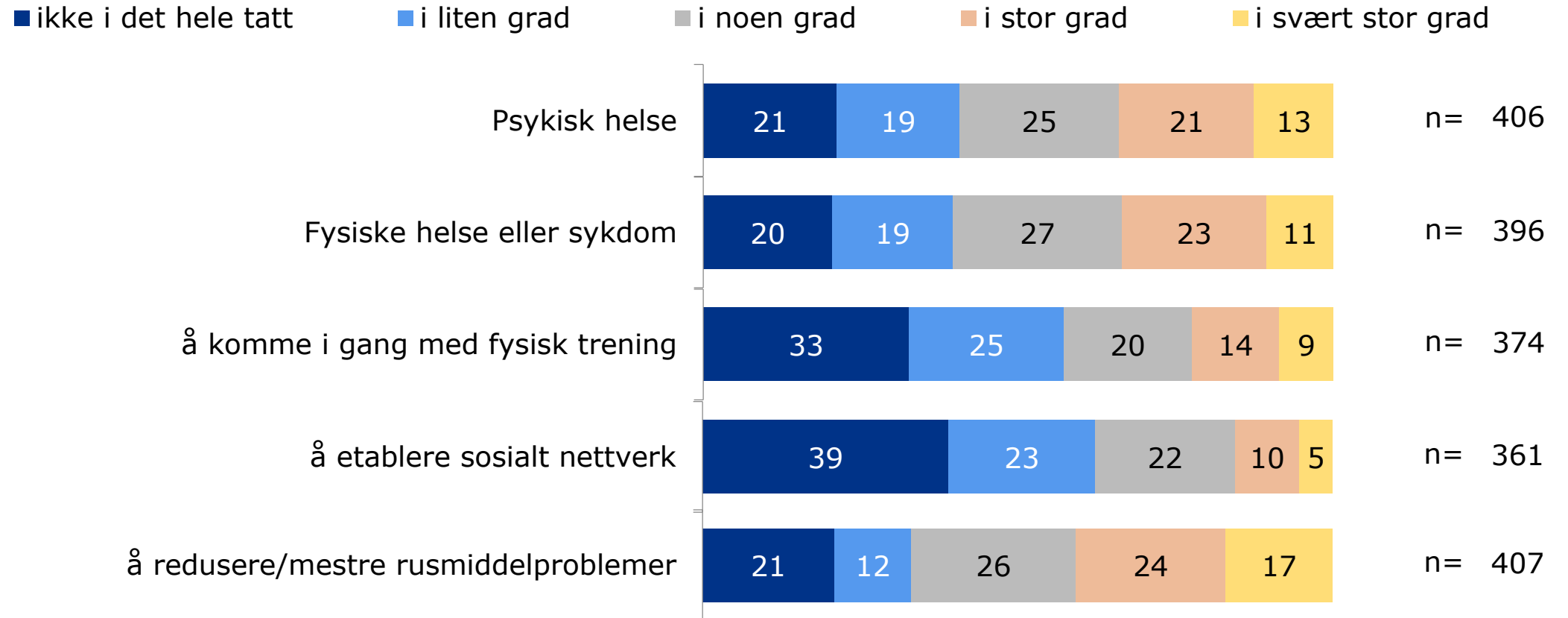
■ i noen grad

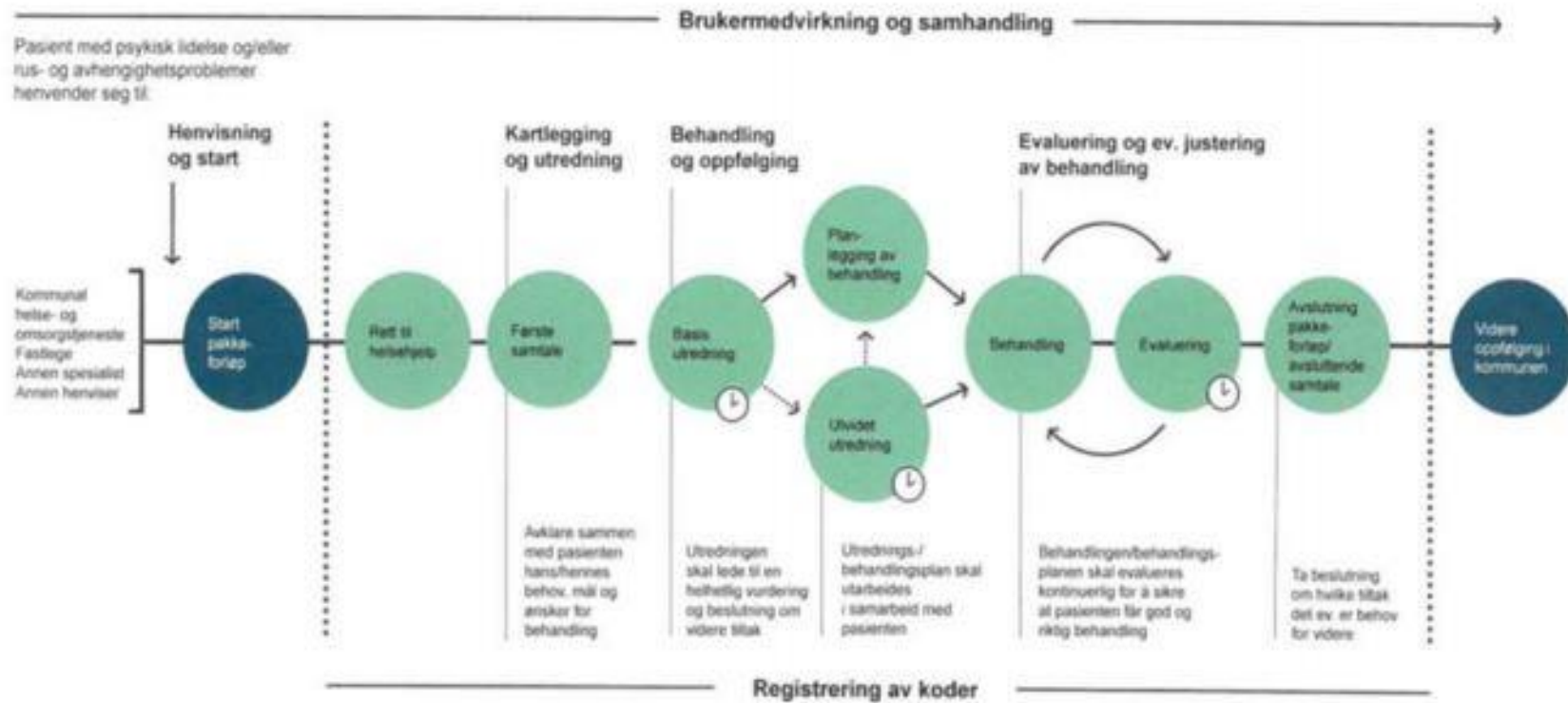
■ i stor grad

■ i svært stor grad

Har fått tilfredsstillende hjelp med... (prosentandel)

Opplæring

Spesialisthelsetjeneste

- ... opplæring av pasienter og pårørende.

Kommune

- .. sikre samhandling og at tjenestetilbudet blir tilgjengelig for pasient og bruker, *sikre nødvendig opplæring av pasient, bruker og pårørende*, samt sikre at tilbudet er tilpasset den enkeltes behov

Veiledningsplikt.

Spesialisthelsetjeneste

- Helsepersonell skal gi den kommunale helse- og omsorgstjenesten råd, veiledning og opplysninger om helsemessige forhold som er påkrevet for at den kommunale helse og omsorgstjenesten skal kunne løse sine oppgaver etter lov og forskrift.

Kommune

- Personell som yter tjenester omfattet av loven her, skal gi spesialisthelsetjenesten råd, veiledning og opplysninger om helsemessige forhold som er påkrevd for at spesialisthelsetjenesten skal kunne løse sine oppgaver etter lov og forskrift.

Overdosestrategien

- Lavterskel
- Switch
- Rent brukerstyr
- Naloxon
- Kommunikasjon og varsling
- Nullvisjon

Strategi mot smittsom hepatitt

- Gjelder alle kommuner.
- Redusere forekomsten av hepatitt C med 90 % innen utgangen av 2023
- Ingen i Norge skal dø eller bli alvorlig syk forårsaket av hepatitt C virus
- Stor overlapp med rusmiljøet
- Tiltakene delvis overlappende
 - Lavterskel rent brukerutstyr
 - Informasjon
 - Redusere injiserende rusmiddelbruk
 - Vaksinere
 - Spore opp smittekilder
 - Diagnostisere
 - Behandle

NAPHA 2019

- Brukerinvolvering
- Pakkeforløp psykisk lidelse voksne
- ACT/FACT
- Bolig

Barn og unge

- Tidlig, tidlig, tidlig
- Sammenheng i tjenestene (BTI)

Annet

- Psykologer i kommunene
- Boligsosialt arbeid
- Folkehelse, innrapportering
 - Brukerplan
- Digitalisering